

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΙΙΙ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, την 1 Δεκεμβρίου 2017, με την ακόλουθη σύνθεση: Ιωάννης Σαρμάς, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Γεωργία Τζομάκα και Βασιλική Προβίδη, Σύμβουλοι, Μαρία Καραπέτη (εισηγήτρια) και Αθηνά Σιγάλα, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, ως νόμιμος αναπληρωτής του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Σπυρίδων Καββαδίας, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου (κατηγορίας ΔΕ με βαθμό Β').

Για να δικάσει την από 23.8.2012 και με αριθμό βιβλίου δικογράφων ... έφεση του ..., κατοίκου ..., ο οποίος παραστάθηκε διά ...,

κ α τ ά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Παναγιώτη Λαμπρόπουλου. Και

κ α τ ά της .../2011 τροποποιητικής πράξης της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία αυξήθηκε η σύνταξη του εκκαλούντος στρατιωτικού συνταξιούχου μετά την αναδρομική προαγωγή και αποστρατεία του με την, εκδοθείσα σε συμμόρφωση με την .../2008 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρωπίνου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ., κατά το μέρος που με την πράξη αυτή ορίσθηκε πληρωτέα από την 1.9.2008, ήτοι αναδρομικά από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσής της, η κατά τα ανωτέρω αυξημένη σύνταξή του.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Την πληρεξουσία δικηγόρο του εκκαλούντος, η οποία ζήτησε την παραδοχή της έφεσης.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε να απορριφθεί η έφεση. Και

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε, ομοίως, την απόρριψη αυτής.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και
Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο
Αποφάσισε τα εξής:**

1. Με την υπό κρίση έφεση, κατ' ορθή εκτίμηση του περιεχομένου της, όπως αυτό διευκρινίζεται με το από 1.12.2007 υπόμνημα, που κατατέθηκε νομίμως στη Γραμματεία του Τμήματος στις 6.12.2017, ο εκκαλών, στρατιωτικός συνταξιούχος ως απόστρατος Ανθυπαστυνόμος, ζητεί τη μεταρρύθμιση της .../2011 πράξης της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), με την οποία αυξήθηκε η σύνταξή του μετά από την αναδρομική προαγωγή και αποστρατεία του με την, εκδοθείσα σε συμμόρφωση με την .../2008 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρωπίνου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ. και με την οποία, κατ' επίκληση του άρθρου 60 παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, ορίσθηκε πληρωτέα η κατά τα ανωτέρω αυξημένη σύνταξή του από την 1.9.2008, ήτοι αναδρομικά από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσής της, επιδιώκοντας να ορισθεί αυτή πληρωτέα από την 1.4.2005, ήτοι από τον χρόνο γένεσης του δικαιώματός του.

2. Για την κρινόμενη έφεση καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. το, σειράς Α', 2714410 ειδικό έντυπο γραμματίου του Ελληνικού Δημοσίου).

3. Η έφεση αυτή, έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά τα λοιπά νομότυπα. Είναι, επομένως, τυπικά δεκτή και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατά τη βασιμότητά της.

4. Με την υπό κρίση έφεση ο εκκαλών προβάλλει ότι κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος ορίσθηκε με την προσβαλλόμενη πράξη της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. πληρωτέα η αυξημένη σύνταξή του μόλις από την 1.9.2008, ήτοι αναδρομικά από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσής της, κατ' επίκληση του άρθρου 60 παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, καθόσον, καθ' ερμηνεία αυτού σύμφωνη με τις ως άνω συνταγματικές διατάξεις, αυτή έπρεπε να είχε ορισθεί πληρωτέα από τον χρόνο γένεσης του δικαιώματός του, ήτοι από την 1.4.2005, δεδομένου ότι η σε συμμόρφωση με την ως άνω ακυρωτική απόφαση νέα αποστρατεία του

λογίζεται ότι έλαβε χώρα την 31.12.2004 και ότι του κατεβλήθησαν τριμήνες αποδοχές έως την 31.3.2005.

5. Στο άρθρο 95 παρ. 5 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται: «Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. (...)». Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ως συμμόρφωση σε απόφαση της διοικητικής δικαιοσύνης, με την οποία μεταβάλλεται η υπηρεσιακή κατάσταση υπαλλήλου ήδη συνταξιοδοτηθέντος νοείται και η διάπλαση της συνταξιοδοτικής κατάστασης αυτού κατά τρόπο τελούντα σε αρμονία με την ως άνω δικαστική απόφαση, τούτο δε και χωρίς χρονικούς περιορισμούς, όπως αυτόν εκ του άρθρου 60 παρ. 1 του Σ.Κ. η εφαρμογή του οποίου εξαρτάται και από τυχαία γεγονότα, καθόσον άλλως θα φαλκιδευόταν το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, αφού ο αιτούμενος αυτήν δεν θα μπορούσε να αποκατασταθεί κατά το δυνατόν πλήρως στα δικαιώματά του.

6. Στο άρθρο 60 παρ. 1 εδ. α' του α.ν. 1854/1951 «Περί απονομής πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» (ΦΕΚ Α' 182), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παρ. 10 του ν. 1489/1984 «Τροποποίηση και συμπλήρωση της κείμενης συνταξιοδοτικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 170) και κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 60 παρ. 1 εδ. α' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Σ.Κ., π.δ. 166/2000, ΦΕΚ Α' 153 και ήδη π.δ. 169/2007, ΦΕΚ Α' 210), ορίζεται ότι «δεν επιτρέπεται σε καμιά ανεξάρτητα περίπτωση ν' αναγνωρισθούν αναδρομικά σε βάρος του Δημόσιου Ταμείου οικονομικά δικαιώματα από συντάξεις για χρονικό διάστημα πέραν των τριών ετών από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση».

7. Σύμφωνα με τα γενόμενα δεκτά στη σκέψη 5, η σύμφωνη με την προεκτεθείσα συνταγματική διάταξη ερμηνεία των διατάξεων που εκτίθενται στην προηγούμενη σκέψη, με τις οποίες τίθεται χρονικός περιορισμός στην αναδρομή των οικονομικών αποτελεσμάτων των πράξεων κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης, με απώτατο όριο την τριετία από την πρώτη του μήνα έκδοσης των πράξεων αυτών, επιβάλλει τη μη εφαρμογή τους όταν ο κανονισμός ή η αναπροσαρμογή της σύνταξης γίνεται ως συνέπεια μεταβολής της υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλου ήδη συνταξιοδοτηθέντος, λόγω συμμόρφωσης με δικαστική απόφαση η οποία ανέπτυξε αναδρομική δύναμη (βλ. ΕλΣ Ολ. 1102/2007, 1511/2005).

8. Κατ' ακολουθίαν, εφόσον μεταβάλλονται αναδρομικά με πράξεις της υπηρεσιακής διοίκησης ο βαθμός της τελευταίας προαγωγής ή ο χρόνος ή ο λόγος αποστρατείας στρατιωτικού συνταξιούχου σε συμμόρφωση με ακυρωτική απόφαση του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου, η

συνταξιοδοτική διοίκηση υποχρεούται να εκδώσει τροποποιητική συνταξιοδοτική πράξη και να υπολογίσει τη σύνταξή του σύμφωνα με το νέο αυτό βαθμό και τη νέα αποστρατεία από τον χρόνο γένεσης του δικαιώματός του, ήτοι από τον χρόνο στον οποίο λογίζεται ότι ανατρέχει η κατόπιν της προαγωγής αυτής αποστρατεία του, ο δε περιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων της πράξης αυτής σε μεταγενέστερο χρόνο, κατ' επίκληση του ανωτέρω άρθρου 60 παρ. 1 εδ. α' του Σ.Κ., θα οδηγούσε σε ματαίωση της ως άνω επιταγής της υπέρτερης ισχύος διάταξης του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος και ως εκ τούτου η εν λόγω πράξη θα ήταν κατά το μέρος αυτό μη νόμιμη και ακυρωτέα.

9. Στην υπό κρίση υπόθεση, από όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία του φακέλου, εκτιμώμενα το καθένα χωριστά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο εκκαλών εισήχθη στην Αστυνομική Σχολή Αθηνών στις ..., ορκίσθηκε Δόκιμος Αστυφύλακας στις ..., κατετάγη οριστικώς στο Σώμα με το βαθμό του μαθητευόμενου Αστυφύλακα στις ... και διορίσθηκε τακτικός Αστυφύλακας στις Με την ...1985 απόφαση του Υπουργού Δημοσίας Τάξης (ΦΕΚ Γ' ... 1985) εντάχθηκε στο αστυνομικό προσωπικό του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης με το βαθμό του Αστυφύλακα και προήχθη στο βαθμό του Αρχιφύλακα στις ... 1989. Με την ...1998 απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) προήχθη στο βαθμό του Ανθυπαστυνόμου στις ... 1998 κατόπιν της ...1998 γνωμάτευσης της Αναθεωρητικής Υγειονομικής Επιτροπής (ΑΘΥΕ) της ΕΛ.ΑΣ., σύμφωνα με την οποία ήταν ανίκανος για ενεργό υπηρεσία και για υπηρεσία γραφείου και, συνεπώς, αποστρατευτέος και με την .../1998 όμοια απόφαση (ΦΕΚ Γ' ... 1998) αποστρατεύθηκε αυτεπαγγέλτως λόγω σωματικής ανικανότητας, διεγράφη από τη δύναμη της ΕΛ.ΑΣ. και δεν ενεγράφη στην εφεδρεία. Ακολούθως, με την .../1998 πράξη του Διευθυντή της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. του κανονίσθηκε μηνιαία στρατιωτική σύνταξη με βάση την από έτη 32-8-21 συνολική πραγματική συντάξιμη υπηρεσία του, εκ των οποίων από έτη 27-8-21 πραγματική στρατιωτική υπηρεσία και το βασικό μισθό Αστυνόμου Β', προσαυξημένο κατά 56% λόγω επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, προσδιορισθείσα σε 800/1000, πλέον προσαύξησης 3/35 και πληρωτέα από 20.9.1998 (βλ. και την .../2009 όμοια πράξη, με την οποία αναπροσαρμόσθηκε η σύνταξή του αυτή από την 1.10.2005 σύμφωνα με τους ν. 2838/2000 και 3016/2002, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του ν. 3408/2005, με βάση την ίδια ως άνω υπηρεσία του και το βασικό μισθό Αστυνόμου Α', προσαυξημένο κατά 56% λόγω επιδόματος χρόνου υπηρεσίας). Οι ανωτέρω κρίσεις περί της προαγωγής και αποστρατείας του εκκαλούντος επαναλήφθηκαν (α) με την ...2000 απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης της ΕΛ.ΑΣ. (ΦΕΚ Γ' ... 2000), μετά την ομοίου περιεχομένου ...2000 γνωμάτευση της ΑΘΥΕ της ΕΛ.ΑΣ., στην οποία παραπέμφθηκε η υπόθεση με την .../1999 ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, (β)

με την ...2002 απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Διοικητικού της ΕΛ.ΑΣ. (ΦΕΚ Γ' ... 2002), μετά την ομοίου περιεχομένου ...2002 γνωμάτευση της ΑΘΥΕ της ΕΛ.ΑΣ., στην οποία παραπέμφθηκε η υπόθεση με την ... /2000 ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, (γ) με την ...2005 όμοια απόφαση του ιδίου (ΦΕΚ Γ' ... 2005), μετά την ομοίου περιεχομένου ...2004 γνωμάτευση της ΑΘΥΕ της ΕΛ.ΑΣ., στην οποία παραπέμφθηκε η υπόθεση με την .../2004 ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και (δ) με την ...2007 απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρωπίνου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ. (ΦΕΚ Γ' ... 2007), μετά την ομοίου περιεχομένου γνωμάτευση ...2007 της ΑΘΥΕ της ΕΛ.ΑΣ., στην οποία παραπέμφθηκε η υπόθεση με την ... /2006 ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Τέλος, με την ... /2008 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κρίθηκε ότι η τελευταία αυτή γνωμάτευση εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 50 παρ. 4 του π.δ/τος 18/1989, για το λόγο ότι η ΑΘΥΕ της ΕΛ.ΑΣ., επαναλαμβάνοντας την αιτιολογία της ...1998 προηγούμενης γνωμάτευσής της, που κρίθηκε μη νόμιμη με την ως άνω ... /1999 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, δεν συμμορφώθηκε με την ... /2006 απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου και παραβίασε το δεδικασμένο που απορρέει από την ως άνω ... /1999 απόφαση, με τις σκέψεις δε αυτές ακυρώθηκε η ανωτέρω .../2007 απόφαση και αναπέμφθηκε η υπόθεση στη διοίκηση για να ενεργήσει τα νόμιμα. Σε συμμόρφωση με την τελευταία αυτή ... /2008 ακυρωτική απόφαση, επαναλήφθηκε η διαδικασία ενώπιον της ΑΘΥΕ της ΕΛ.ΑΣ., η οποία, με την ...2009 γνωμάτευσή της έκρινε ότι ο εκκαλών είναι μεν ανίκανος για ενεργό υπηρεσία, αλλά ικανός για υπηρεσία γραφείου. Κατόπιν τούτου, με την ...2009 απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρωπίνου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ. (ΦΕΚ Γ'2009), ανακλήθηκε η ως άνω όμοια, προήχθη ο εκκαλών αναδρομικά από 1.12.2004 εκτός οργανικών θέσεων στο βαθμό του Ανθυπαστυνόμου και αποστρατεύθηκε αυτεπαγγέλτως λόγω κατάληψής του από το όριο ηλικίας στο βαθμό του Αρχιφύλακα, στις 31.12.2004. Συνακόλουθα, με την/2011 πράξη της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., επανυπολογίσθηκε η σύνταξή του στο βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή, προσαυξημένο κατά το ½ της διαφοράς μεταξύ αυτού και του βασικού μισθού Αστυνομικού Διευθυντή και περαιτέρω κατά 60% λόγω επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, με βάση την από έτη 39-3-2 συνολική πραγματική συντάξιμη υπηρεσία του (εκ των οποίων από έτη 34-3-2 πραγματική στρατιωτική υπηρεσία), τερματισθείσα την 31.12.2004, καθορίσθηκε το ποσοστό αυτής σε 800/1000, πλέον προσαύξησης 3/35 (συνταξιοδοτικά δεδομένα που δεν αμφισβητούνται με την έφεση) και ορίσθηκε αυτή πληρωτέα από την ...2008, ήτοι αναδρομικά από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσης της πράξης αυτής.

10. Με τα δεδομένα που εκτίθενται στις σκέψεις 4 και 9 και κατά τα γενόμενα δεκτά στις σκέψεις 7 και 8 της παρούσας, το Δικαστήριο κρίνει ότι μη νομίμως ορίσθηκε πληρωτέα η αυξημένη σύνταξη του εκκαλούντος με την .../2011 πράξη της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. μόλις από την ...2008, ήτοι αναδρομικά από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσής της, κατ' επίκληση του άρθρου 60 παρ. 1 του Σ.Κ., καθόσον η πράξη αυτή εκδόθηκε κατόπιν της αναδρομικής προαγωγής και αποστρατείας του (λογιζομένης ότι έλαβε χώρα την 31.12.2004) με την .../2009 απόφαση του Προϊσταμένου Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρωπίνου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ., που εκδόθηκε κατόπιν της .../2009 γνωμάτευσης της ΑΘΥΕ της ΕΛ.ΑΣ., σε συμμόρφωση με την .../2008 ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και, συνεπώς, όπως βάσιμα προβάλλεται και με την έφεση, η ως άνω τροποποιητική πράξη έπρεπε να αναδράμει στον χρόνο γένεσης του κατά τα ανωτέρω διαπλασθέντος δικαιώματος του εκκαλούντος, ήτοι εν προκειμένω στην 1.4.2005.

11. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η ένδικη έφεση πρέπει να γίνει δεκτή και να μεταρρυθμισθεί η .../2011 πράξη της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. ως προς τον χρόνο αναδρομής των οικονομικών αποτελεσμάτων αυτής, ο οποίος πρέπει να ορισθεί στην 1.4.2005.

12. Μετά την παραδοχή της έφεσης, πρέπει να διαταχθεί η επιστροφή στον εκκαλούντα του κατατεθέντος για την άσκησή της παραβόλου (άρθρο 73 παρ. 4 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 -ΦΕΚ Α' 52- Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο).

Διά ταύτα

Δέχεται την έφεση.

Μεταρρυθμίζει την .../2011 πράξη της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., ως προς τον χρόνο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων αυτής, ο οποίος ορίζεται στην 1.4.2005. Και

Διατάσσει την επιστροφή στον εκκαλούντα του κατατεθέντος για την άσκηση της έφεσης παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 20 Απριλίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΠΕΤΗ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΒΒΑΛΙΑΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, στις 6 Μαρτίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΟΦΙΑ ΚΟΥΤΣΟΒΟΥΛΟΥ